

РЕШЕНИЕ

№ 2608

гр. София, 18.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, второ отделение 27 състав,
в публично заседание на 12.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитър Петров

при участието на секретаря Цветанка Митакева, като разгледа дело номер **2951** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 405а, ал.7 от Кодекс на труда (КТ).

Образувано е по жалба на „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“ ООД, чрез адв. М. Ел-Т., срещу Предписание до работодателя да предложи на д-р Р. Д. П. сключване на трудов договор считано от 01.07.2019г., издадено на 02.03.2023г. от главен инспектор в отдел „Методология на административнонаказателната и инспекционната дейност“, дирекция „Правно осигуряване на инспекционната дейност“ към ИА „Главна инспекция по труда“.

Жалбоподателят поддържа, че административният акт е незаконосъобразен и необоснован. Поддържа, че е постановен при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, без да се даде възможност на дружеството да се запознае с материалите по преписката и да направи възражения преди издаване на акта. Поддържа, че изводите на административния орган са направени без да се изследват всички относими за случая обстоятелства и при неправилна преценка на установените факти. Обстоятелството, че с гражданския договор е уговорено място на изпълнение на работата, не прави правоотношението трудово, а е продиктувано от специфичния характер на извършваната работа – медицински прегледи. Оспорва твърдението да е уговорено работно време и трудово възнаграждение, като твърди, че наетото лице е извършвало прегледи когато е имало записани часове на пациенти и съответно е получавало възнаграждение съобразно

изработеното – направените прегледи и консултации. Възражава и, че органът не разполага с компетентност да установи съществуване на Т. за минал период – преди проверката. Прави искане за отмяна на обжалвания акт.

Ответникът – Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, чрез своя пълномощник оспорва жалбата.

Препис от жалбата е изпратен на засегнатото от акта лице – д-р Р. Д. П., която не взема становище.

Софийска градска прокуратура не взема становище.

След като прецени поотделно и в съвкупност събраните по делото доказателства и взе предвид доводите на страните, намира следното:

От приетите по делото писмени доказателства се установява, че с искане за извършване на действия от други контролни органи № П-22222522170334-032-001/12.12.2022 г. на НАП – С., във връзка с възложена проверка на „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“ ООД, е изискано от ИА „Главна инспекция по труда“ извършването на действия за установяване на обстоятелствата дали сключените договори между жалбоподателя и 7 лица, сред които е и Р. Д. П., представляват прикрити трудови договори. Възложена е проверка за спазване на трудовото законодателство на обект на Медицински център "Репродуктивно здраве" ООД от инспектори при Главна инспекция по труда. Проверката е извършена на 06.01.2023г. на място, както и на 11.01.2023 г. и 08.02.2023 г. са постъпили по електронен път сканирани документи на договори сключени между жалбоподателя и посочените в искането лица, както и копия на сметки за изплатени суми. За резултатите от проверката е изготвен Протокол изх.№ ПР2300444 от 02.03.2023г. – приложен по делото.

По отношение правоотношението с д-р Р. Д. П., са представени сключени между страните „граждански договор № 15/30.12.2020г., граждански договор № 23/28.06.2019г., граждански договор № 20/30.12.2019г. и анекс към него от 31.03.2020г.“ Въз основа на представените документи, главен инспектор в отдел „Методология на административнонаказателната и инспекционната дейност“, дирекция „Правно осигуряване на инспекционната дейност“ към ИА „Главна инспекция по труда“, е издал оспореното в настоящото производство Постановление за обявяване съществуването на трудово правоотношение между д-р Р. Д. П. и „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“ ООД, считано от 01.07.2019г., като на основание чл.405а, ал.4 КТ е дадено предписание на работодателя да предложи сключването на трудов договор считано от 01.07.2019г., което предписание е изпълнено.

За да достигне до извода си, че между страните е налице трудово правоотношение, контролният орган е приел, че по силата на сключения договор, на изпълнителя (д-р Р. Д. П.) е възложено извършването на конкретни медицински дейности, които той се задължава да извършва на определено работно място, в рамките на предварително посочено време от възложителя, който пък от своя страна се задължава да осигури необходимите условия за извършване на възложената работа. Установил е, че е уговорено заплащане на характерното за трудовото правоотношение месечно възнаграждение, с цикличен и периодичен характер, а не еднократно или епизодично. В самия договор не е уговорено извършването на конкретна работа или услуга, а има за предмет престиране на работна сила с продължително времетраене. От уговорката на чл.7, ал.2 от договора, органът е сключил и, че е налице задължение за

изпълнителя да се съобразява с установения вътрешен ред на възложителя, което го поставя във функционална зависимост, което признак за отношение на власт и подчинение характерно за трудовото правоотношение между работодател и работник или служител. По тези съображения е приел, че е нарушена разпоредбата на чл.1, ал.2 КТ, тъй като отношенията по предоставяне на работна сила, не са уредени като трудово правоотношение и е издал оспореното в настоящото производство предписание до работодателя да предложи на работника/служителя сключване на трудов договор.

Освен представените в административното производство :граждански договор № 15/30.12.2020г., граждански договор № 23/28.06.2019г., граждански договор № 20/30.12.2019г. и анекс към него от 31.03.2020г., в съдебното производство са приети Длъжностна характеристика за длъжността „Лекар, акушерство и гинекология“ утвърдена от управителя на „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“ ООД, както и Справка от НАП за актуално състояние на действащи трудови договори на д-р Р. Д. П., както и за декларираните доходи от друга стопанска дейност. Декларация от Р. П., както и графици за проведени от нея консултации.

При така установената фактическа обстановка по делото , съдът намира от правна страна следното:

Предмет на обжалване е издадено от орган на инспекцията по труда предписание до работодателя да предложи на работника или служителя сключване на трудов договор на основание чл.405а, ал.4 КТ. Съгласно чл.405а, ал.7 КТ, работодателят може да обжалва предписанието по ал. 4 по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Съгласно правомощията си по чл.146 АПК съдът при преценка законосъобразността на административния акт проверява дали е издаден от компетентен орган (т.1), в съответната форма (т.2), допуснато ли е съществено нарушение на административно-производствени правила при издаването му (т.3), налице ли е противоречие на административния акт с материалноправни разпоредби (т.4) и несъответствие с целта на закона (т.5), като съдът не е ограничен от посочените от оспорващия основания, а проверява всички основания по чл.146 АПК.

Съответствието на оспорения акт с материалния закон се преценява към момента на издаването на административния акт (чл.142, ал.1 АПК).

В конкретния случай, оспореното предписание е издадено от компетентен орган в рамките на предоставените му правомощия. Съгласно разпоредбата на чл. 399 от КТ, цялостният контрол за спазване на трудовото законодателство във всички отрасли и дейности, включително по изплащане на неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения след прекратяване на трудовото правоотношение, се осъществява от Изпълнителната агенция "Главна инспекция по труда" към министъра на труда и социалната политика. Съгласно чл. 18, т. 9 от Устройствения правилник на ИА ГИТ, дирекция "Правно осигуряване на инспекционната дейност", извършва контрол на територията на цялата страна за спазване на трудовото законодателство. Съгласно чл. 21, ал. 1-3 от УП, инспекторът е контролен орган и има правомощия, установени в КТ, включително тези по чл. 405а, ал. 1 и ал. 4 да обявява съществуването на трудово правоотношение и да дава задължителни предписания на работодателя да предложи на работника или служителя сключване на трудов договор; правомощия на инспектор имат всички служители, назначени на длъжностите инспектор и юрисконсулт, както и ръководителите на административни звена в специализираната администрация; инспекторите и юрисконсултите, както и ръководителите на административни звена в

специализираната администрация в Централното управление имат правомощия на инспектор по труда за цялата територия на Република България. От представените по делото заповед за изменение на служебното правоотношение на органа издал предписанието, както и длъжностна характеристика, се установява, че заема съответната длъжност.

Актът е издаден в съответствие със законоустановените изисквания за форма и мотивираност на административния акт, като са посочени, както фактическите основания за издаването му, така и нарушената правна норма – чл.1, ал.2 КТ. Изложени са мотиви и съдържа ясна разпоредителна част, съответстваща на изложените обстоятелства. Посочена е и началната дата за възникване на трудовото правоотношение, във връзка с изискването на чл.405а, ал.1 КТ. Не се установява при издаване на акта, да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, които да са ограничили правото на защита на жалбоподателя.

Настоящият състав намира и, че не е налице противоречие на административния акт с относимите материалноправни разпоредби.

Императивната норма на чл.1, ал.2 КТ постановява, че отношенията при предоставянето на работна сила се уреждат само като трудови правоотношения. Когато се установи, че работна сила се предоставя в нарушение на чл. 1, ал. 2 от КТ, съществуването на трудовото правоотношение се обявява с постановление, издадено от контролните органи на инспекцията по труда. В тези случаи съществуването на трудовото правоотношение може да се установява с всички доказателствени средства – чл.405а, ал.1 КТ.

За да се обоснове извод дали правоотношенията са трудови или имат облигационен характер, следва да се съобрази тяхното съдържание – основните права и задължения на страните по тях. Основното съдържание на трудовото правоотношение е уредено в чл.124 КТ, съгласно която норма по трудовото правоотношение работникът или служителят е длъжен да изпълнява работата, за която се е уговорил, и да спазва установената трудова дисциплина, а работодателят - да осигури на работника или служителя условия за изпълнение на работата и да му плаща възнаграждение за извършената работа. Правата и задълженията на страните са доразвити в следващите разпоредби, като може да се обобщи, че работникът или служителят се задължава да изпълнява възложената му работа – да престоира работната си сила на работодателя, но не и да изработи конкретен резултат. Длъжен е да спазва работното време, да изпълнява работата в изискуемото количество и качество, да спазва вътрешните правила на работодателя и да не нарушава трудовата дисциплина. В замяна на това, работодателят е длъжен да му осигури нормални условия за изпълнение на работата, както и да плаща уговореното възнаграждение. Трудовото правоотношение се урежда с трудов договор, с писмена форма (чл.62 КТ), като в договора се съдържат основните данни посочени в чл.66 КТ, в това число място на работа, наименование на длъжността и характера на работа, датата на сключването му и началото на неговото изпълнение, времетраенето на трудовия договор, еднакъв срок на предизвестие и за двете страни при прекратяване на трудовия договор, уговореното възнаграждение, като могат да се уговорят и други условия във връзка с изпълнението на работата.

Съдържанието на облигационните правоотношения е уредено в ЗЗД - страните могат свободно да определят съдържанието на договора, доколкото то не противоречи на повелителните норми на закона и на добрите нрави – чл.9. Най-близкият договор в

ЗЗД уреждащ процесните правоотношения, е договорът за изработка, по силата на който изпълнителят се задължава на свой риск да изработи нещо, съгласно поръчката на другата страна, а последната - да заплати възнаграждение (чл.258 ЗЗД). Характерните белези на договора са, че ако не е уговорено друго, изпълнителят е длъжен да изработи поръчаното със свои средства (чл.259) и се дължи възнаграждение за изработеното, ако работата е приета. Прекратяването на договора става с изработване на възложената работа или по общите правила за разваляне на двустранни договори.

От тук се извеждат и основните разграничителни признаци между трудовото и облигационното правоотношение – техният предмет, специфичните права и задължения на страните, способите за прекратяване.

В конкретния случай, представеният от жалбоподателя пред органите на ГИТ договори сключени с д-р Р. П., наименувани „граждански договор“, съдържат основните признаци на трудовоправното правоотношение. Договорите са с идентично съдържание и с тях, възложителят възлага, а изпълнителят приема при спазване на добрата медицинска практика и съответните медицински стандарти, да извършва прегледи и консултации на ниво извънболнична медицинска помощ, на пациентки на възложителя, в областта на специалност „Акушерство и гинекология“. Възложителят се задължава да осигури необходимите условия за извършване на възложената работа (чл.4), а изпълнителят е длъжен да се съобразява с установения вътрешен ред на възложителя (чл.7, ал.2). Изрично в чл.8 е уговорено, че времето и мястото на изпълнение на задълженията на изпълнителя по договора, се определят от възложителя, чрез записване на часове и същите се съобщават на изпълнителя, без това да ограничава възложителя в правото да променя времето или мястото на изпълнение. От тези клаузи на договора е видно, че възложителят определя предмета на изпълнение и то е изцяло под негов контрол. Изрично е посочено, че пациентите са на възложителя (чл.1), той е длъжен да осигури всички условия за изпълнение на работата, които кореспондират с основния принцип на трудовото правоотношение – че работата и резултатът от нея са за работодателя, както и задължението на работодателя по чл.127, ал.1 КТ за осигуряване на нормални условия за изпълнение на възложената работа. От своя страна, изпълнителят е длъжен да извърши уговорените медицински дейности, като се съобрази с предоставения му график от възложителя, записаните от него пациенти, както и е длъжен да се съобразява с установения вътрешен ред. Тези клаузи кореспондират на основните задължения на работника или служителя по Т. по чл.126 КТ, да извършва възложената от работодателя работа, да я извършва на определеното място на работа, да изпълнява законните нареждания на работодателя (чл.126, т.7 КТ), да спазва вътрешния ред (чл.126, т.10 КТ). Видно е, че изпълнителят се задължава да изпълнява възложената му от работодателя работа – да полага труд, а не да изработи нещо по негова поръчка. В последния случай, типично за облигационния договор, изработеното следва да се представи за приемане пред поръчващия и едва след одобрението се смята за прието и се дължи възнаграждение. В конкретния случай, изпълнителят извършва необходимите медицински дейности на пациенти на възложителя и с това се приема, че е изпълнил възложената работа, без да е уговорен конкретен резултат или приемане от страна на възложителя. Изпълнителят няма самостоятелност за преценка с кои пациенти да работи, къде и при какъв график и е длъжен да се съобразява с волята на възложителя, което е белег за наличие на работодателска власт, което е изключено при облигационните договори по ЗЗД.

Уговореното възнаграждение се дължи за положен труд – брой консултации, без да е необходимо приемане на работата от възложителя и носи белезите на периодичност характерни за трудовото възнаграждение.

Не на последно място, правата и задълженията на изпълнителя по представения от възложителя договор, съответстват на задълженията по представената длъжностна характеристика за длъжността „Лекар, акушерство и гинекология“.

Предвид така установените обстоятелства, настоящият състав намира за доказано изпълнението на трудови задължения от страна на д-р П.: работно място – медицински кабинет с необходимото оборудване, предоставени от дружеството, работно време – в рамките на работното време на възложителя, престигане на работната сила в изпълнение на дейността на „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“ ООД по здравноосигурителния пакет „Специализирана извънболнична медицинска помощ – акушер-гинекологични прегледи и консултации, работен режим - труд, полагаан периодично, ежемесечно заплащане на положен труд, контролни функции (в това число и разпоредителни) на работодателя, като всички тези обстоятелства представляват безпротиворечива индиция за субординация, характерна за трудовото правоотношение.

В този смисъл е и безпротиворечивата практика на ВАС - Решение № 3880 от 2.04.2024 г. на ВАС по адм. д. № 11844/2023 г., VI о., Решение № 4679 от 15.04.2024 г. на ВАС по адм. д. № 9334/2023 г., VI о., Решение № 4567 от 11.04.2024 г. на ВАС по адм. д. № 11977/2023 г., VI о..

С оглед изложеното съдът приема за доказана констатацията в постановлението, че в обект на дружеството д-р Р. П. изпълнява трудови функции на длъжност в областта на специалност „Анестезиология и интензивно лечение“ с определено работно място, определено работно време и уговорено трудово възнаграждение, без да е сключен трудов договор в писмена форма, в нарушение на чл. 1, ал. 2 във връзка с чл. 62, ал. 1 от КТ. При така установеното напълно ирелевантно е дали д-р П. е имал и друго трудово правоотношение с трето за делото лице - „Специализирана акушеро-гинекологична болница Д-р Щерев“ ЕООД, и каква е наличната информация в Националната агенция за приходите за извършени плащания от медицинския център към д-р П. по сключения между тях договор, и съответно за получени възнаграждения от лекаря, защото изясняването на тези въпроси стои извън предметните предели на спора. Не е относима и представената от нея декларация, че не желае сключването на трудов договор, тъй като разпоредбата на чл.1, ал.2 КТ е императивна и за нейното спазване са длъжни да следят контролните органи на Инспекция по труда.

По тези съображения даденото предписание по реда на чл.405а, ал.4 КТ е обосновано и законосъобразно, с оглед на което жалбата на „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“ ООД следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

При този изход на спора на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. съгласно чл. 143, ал.3 от АПК във връзка с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Воден от горното, Административен съд София град, 27 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“ ООД срещу Предписание до работодателя да предложи на д-р Р. Д. П. сключване на трудов договор считано от 01.07.2019г., издадено на 02.03.2023г. от главен инспектор

в отдел „Методология на административнонаказателната и инспекционната дейност“, дирекция „Правно осигуряване на инспекционната дейност“ към ИА „Главна инспекция по труда“.

ОСЪЖДА „МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР РЕПРОДУКТИВНО ЗДРАВЕ“ ООД с ЕИК[ЕИК], да заплати на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“, на основание чл.143, ал.3 АПК, сумата от 100 лева - юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: